

Lokal information för dig som ska göra teoretiskt och praktiskt prov för lotsdispens: Göteborg

De kunskaper som krävs för att få en lotsdispens preciseras i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2022:94) om lotsning. Den här informationen kompletterar TSFS allmänna krav och är avsedd att förtydliga vilka kunskapskrav som gäller för dig som ansöker om lotsdispens i lotslederna till Göteborg.

1. Kursbok

Vid det teoretiska och praktiska provet ska du uppvisa en kursbok.

För att få gå vidare med praktiska prov krävs godkänd kursbok.

Kursboken skall möta de krav som framgår i Transportstyrelsens publikation "Information till dig som ansöker om lotsdispens" (TSS 2023-4391).

I kursboken bör girbäringar eller giravstånd anges för girar som är större än 15 grader om giren utförs med autopilot och förplanerad girradie. Ett ungefärligt girmärke bör även anges för andra typer av framförande, till exempel handstyrning. Radaravstånd till land eller fast sjömärke ska anges vid alla flytande sjömärken för att gå fri om märket saknas eller där det kan vara förenat med risk att framföra fartyget, som t.ex. vid 10,8-metersgrundet söder om Koholmen och Vinga.

2. Teoretiskt prov

Det teoretiska provet ska avläggas före det praktiska provet och kan påbörjas alla dagar mellan kl. 08.00 och 16.00. Beställ provet i god tid via lotsbeställningscentralen, gärna en vecka i förväg, så att du kan göra provet vid önskad tidpunkt.

Provet består av ett blindkort som ska fyllas i och ett antal skriftliga frågor.

I blindkortet redovisar du allt som är av betydelse i och i närheten av farleden enligt:

Transportstyrelsens publikation "Information till dig som ansöker om lotsdispens" (TSS 2023-4391).

Som blindkort används sjökort 9313 och 9312, där land och alla fasta sjömärken finns tryckta. Sjøkort 9312 används med fördel för området innanför Rivöfjord. Det räcker att rita bojar och prickar en gång.

Tankfartyg med en längd på 90-100 meter ritar blindkort från Rivöfjorden och in till hamn. Lämpligen i sjökort 9312.

Den normala provtiden är tre timmar för blindkortskrivning och en timme för de skriftliga frågorna. Direkt efteråt går den förordnade lotsen igenom provet tillsammans med dig. Den totala tiden för provet är normalt fem timmar.

3. Praktiskt prov

Beställ det praktiska provet i god tid, minst ett dygn i förväg.

Datum

2026-02-18

Du ska kunna framföra fartyget med och utan hjälpmedel som elektroniskt sjökort, begränsningslinjer, "track", "curved headline" m.m. Under det praktiska provet ska bemanningen på bryggan bestå av dig som ansöker om lotsdispens och i övrigt vara i enlighet med det som anges i blanketten "Underlag för säkerhetsbedömning". Minst ytterligare en nautiker ska emellertid finnas på bryggan.

4. Krav för lotsdispens vid bogserbåtsassistans

När en lotsdispens ska kompletteras så att den blir giltig även vid assistans av bogserfartyg krävs ett kompletterande praktiskt prov. För detta prov måste ett särskilt examinationstillstånd utfärdas av Transportstyrelsen. Dessutom ställer Göteborgs hamn särskilda krav förutom de som anges i Transportstyrelsens publikation "Information till dig som ansöker om lotsdispens" (TSS 2023-4391).

5. Övrig lokal information och vägledning

Du som söker ska ha kunskap om följande:

Distanser inom området, bland annat för att kunna beräkna var möten kommer att ske.

Avstånd i de hamnområden inklusive hamnbassänger som ansökan om lotsdispens avser. Avstånden ska anges i meter avrundat till närmaste tiotal, och informationen bör föras in i kursboken.

Djupet vid kajer i aktuella hamnområden.

Kajriktningar i hela grader vid de kajer som dispensen kommer att omfatta. Informationen bör föras in i kursboken.

Skaderisker ovanför och under vattenytan om fartyget angör kajen i vinkel.

Minimikrav på antal och typer av förtöjningar vid de kajer som kan bli aktuella för fartyget.

Lämpliga platser för att vända fartyget i hamnen. Vändcirkelar finns angivna på den Passage Plan som erhålls från lotsarna. Informationen bör föras in i kursboken.

Rutinen för att få tillstånd att avgå från kajer i VTS-område Göteborg.

Reglerna för hur fartyg ska framföras vid kranarna i Skandiahamnen. Till exempel får ett fartyg inte passera under en fälld kran även om fartygets högsta höjd över vattenytan understiger kranens lägsta höjd. Vid den lägsta kranen är höjden 36.5 meter över medelvattenståndet (MWL).

På www.sjofartsverket.se/sv/tjanster/lotsning/lotsomrade-goteborg hittar du bl.a. VTS information.

Datum

2026-02-18

Du som söker ska känna till följande:

Fartyg som ska ankra på Rivö- eller Danafjorden behöver göra en avsevärd nedsaktning, och andra fartyg som trafikerar lederna bör vara beredda på detta.

Vid god sikt är det oftast olämpligt att möta ett "bilfartyg" eller annat större fartyg i Gäveskärs-, Böttö- eller Måvholmskröken samt norr om Dynan.

Vid nedsatt sikt bör man undvika möten i alla större girar och där det är små marginaler, som till exempel vid Brandnäsbrodden och norr om Dynan. Framförallt gäller detta vid möte med passagerarfartyg och tankfartyg.

Lämplig fart när man passerar fartyg som bunkrar eller fartyg som ligger inne vid Torshamnspiren är 8-10 knop. Gott sjömanskap ska iakttas och framfarten bör anpassas efter det egna fartygets storlek och tendens till vågbildning.

Vid manövrering är det tillåtet att använda ankare inom Göteborgs hamnområde, men inte så att kablar eller rör riskerar att skadas.

Övriga upplysningar

Göteborgs hamn ställer krav på att du i samband med lotsdispensprövningen genomför hamnens E-learning utbildning för att bl.a erhålla kunskap om Hamnordning, Allmänna Hamnföreskrifter. Efter genomgången E-learning skickas intyget till pec@transportstyrlesen.se.

Kurskoden till E-learningen får du av Hamnkaptén eller vice Hamnkaptén.

Hamnordning och de Allmänna Hamnföreskrifterna för Göteborgs Hamn återfinns på hamnen hemsida och kan laddas ner.

Kontakta Göteborgs hamn

För ytterligare information ta kontakt med hamnkaptén eller vice hamnkaptén via Göteborgs hamns webbplats: www.portgot.se

Kontakta Transportstyrelsen

Om du har frågor om prov och lotsdispenser som lotsen inte kan svara på – ta kontakt med Sjö- och luftfartsavdelningen på Transportstyrelsen.

E-post: pec@transportstyrelsen.se

Telefon: **0771-503 503**